

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"ת, פרשת שמיני תשע"ב

וישמע משה וייטב בעיניו (ט' - ה')

כל אדם לפני שהוא מקבל על עצמו עול מלכות שמים, עליו לקבל על עצמו קיום מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך". וזה מרומז כאן בפסוק, "ויקרבו כל העדה" קודם הגיעו למצב שבו התקרבו זה לזה ובאו כל העדה יחד ובאחדות, ורק אז "ויעמדו לפני ה'".

(האר"י הקדוש זיע"א)

זה הדבר אשר ציוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ט' - ו')

בני ישראל התאוו למשכן וציפו שעל ידו תשרה ביניהם שכינה. לכן אמר להם משה רבינו "זה הדבר אשר ציוה ה' תעשו", אל תסמכו רק על המשכן שהוא יגרום לכם להשראת השכינה, אלא תקיימו את כל המצוות שציוה ה', וממילא "וירא אליכם כבוד ה'" תזכו להשראת השכינה.

(החוזה הקדוש מלובלין זיע"א)

זה הדבר אשר ציוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה' (ט' - ו')

אם יהודי עושה את המצוות מפני שה' ציוה אותו ולא מפני טעם אחר, אזי זוכה להרגיש טעם ונועם האמיתי שבהן, וזהו "זה הדבר אשר ציוה ה' תעשו", היינו שתעשו את המצוות משום שכך ציוה הש"ת וממילא "וירא אליכם כבוד ה'" שיתגלה לכם האור בעבודתכם.

(הרה"ק רבי משה מקוברין זיע"א)

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח (ט' - ז')

וברש"י "שהיה אהרן בוש וירא לגשת אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת". יש לבאר דברי רש"י הקדוש, שמשה רבנו אמר לאהרן הכהן, למה אתה בוש, הרי דוקא מפני מידה זו שיש בך, שאתה ביישן ועניו לפני ה', נבחרת לכהן, "לכך נבחרת".

(הבעש"ט הקדוש זיע"א)

וידם אהרן (י' - ג')

מסופר: להרה"ק ה"דברי חיים" מצאנז זיע"א היה בן בשם רבי נתן זיע"א שנסתלק על פניו ל"ע, בערב שבת שלאחריו כשהניח את טליתו על שכמו בכדי לברך עליו כמנהגו בקודש בכל ערב שבת, נענה הרה"ק מצאנז ואמר: הבא נתאר לעצמי, כשאני עומד תפוס במחשבותי, ופתאום יבוא מאן דהוא, ויתן לי טפיחה חזקה בגבי, אחשוב לעצמי מי יכול לתת לי מכה חזקה כזו, ואסתובב לראות מי הוא המכה אותי, ואראה את ידידי הטוב ביותר הוא זה שטפח על גבי, וכי אקפיד עליו?, והמשל מובן. ואמר ברכי נפשי את ה' וכו'.

יין ושכר אל תשת אתה ובניך אתך בבואכם אל אהל מועד ולא תמותו חקת עולם לדורתיכם ולהבדיל בין הקדש ובין החל ובין הטמא ובין הטהור ולהורות את בני ישראל את כל החקים (י' – ט' – י"א)

ישנם אירועי שמחה אשר נחשבים בהלכה כסעודת מצוה, ומצוה לשמוח בהם ולקיימם בשתיית יין, ואלא הם: א. סעודת נשואין כפי שמבואר בשו"ע (אבן העזר סימן ב'), ב. חנוכת הבית, כפי שהביא המגן אברהם (סימן תקס"ח). ג. סעודת הודאה של חולה שנתרפא מחוליו (שו"ע או"ח סימן רי"ט). ד. ברית מילה (יר"ד סימן רס"ה). ה. קידוש והבדלה (או"ח סימן רע"א – רצ"ו). ו. סעודת פורים (או"ח תרצ"ה) ז. סיום מסכת (יר"ד רמ"ז).

וזה מרומז כאן בפסוקים, "יין ושכר אל תשת", אמנם במקרים מיוחדים עליך לשתות יין ואלו הן: "אתה ובניך אתך", רמז לסעודת נישואין. "בבואכם אל אהל מועד" רמז לחנוכת הבית. "ולא תמותו" רמז לסעודת הודאה של חולה שנתרפא. חקת עולם לדורתיכם", רמז לברית מילה. "ולהבדיל בין הקודש ובין החול", רמז לקידוש והבדלה. "ובין הטמא ובין הטהור", רמז לסעודת פורים "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי". "ולהורות את בני ישראל את כל החקים" רמז לסיום מסכת.

(הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זיע"א)

וישמע משה וייטב בעיניו (י' – כ')

קבלת השפע הרוחני והגשמי מהצדיק תלוי בהכנעה וההתבטלות שיש לו לאדם אל הצדיק כנר בפני האבוקה. וזה "וישמע משה" מתי יוכל להיות שומע ומקבל מאת משה שרומז לצדיק, זהו כאשר "וייטב בעיניו" שמבטל כל עצמיותו אליו וכל אשר יאמר לו הצדיק ייטב בעיניו אפי' אם אומר לו על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

ואת החסידה וגו' (י"א – ט')

וברש"י "ולמה נקרא שמה חסידה, שעושה חסידות עם חברותיה במזונות", וקשה, אם היא עושה חסידות מדוע היא עוף טמא. ויש לומר, דהנה יש לדייק בלשון רש"י הק', במה שכתב הלשון "שעושה חסידות עם חברותיה", והיינו שרק עם חברותיה היא עושה חסידות, אבל אם אינה חברתה אינו עושה עמה חסד, לכן טמא טמא יקרא.

(הרה"ק רבי מאיר מפרמישלאן זיע"א)

פניני השבת

מסופר על אחד מתלמידי החכמים בירושלים שהיה גם סוחר, ונהג להתפלל תפילת מוסף של שבת ליד הכותל המערבי, כשהיה עובר בשוק של הערבים, היו הסוחרים הערבים צועקים לעברו, מחיר סחורה זו כך וכך וזו כך וכך. (כי היו מכירים אותו מענייני המסחר שלו). לימים נהפך עליו הגלגל ומצבו הכלכלי נהיה קשה מיום ליום, פנה אל הרה"ק רבי שלומק'ה מזויעה לזיע"א לתנות לפניו מר לבו ולבקש ברכה להצלחה. הרבי שחזה ברוח קדשו את שהערבים מודיעים לו בשבת קודש, אמר לו: קבל על עצמך לא לעבור בשוק של הערבים בשבת, הרי יש הרבה דרכים להגיע לכותל המערבי, ובזאת תהיה תלויה הצלחתך. וכך היה.